

שימור נגר עילי – תפיסה תכנונית להקטנת

ספיקות תכן תוך ביסוס צמחיה

גורן זיו, שמואל בדולח¹

¹ ח.ג.מ מהנדסים יועצים ומתכננים (1980) בע"מ . ziv@hgm-eng.co.il

גוף התקציר:

ערים ואזורים רבים בעולם מתמודדים עם בעיות ניקוז חריפות, הנובעות מתהליכי עיור ופיתוח תשתיות מואצים, התואמים את הריבוי הטבעי ואת העלייה ברמת החיים. במקביל, הטבע מתעתע באדם תוך התנהגות אקלימית לא סדורה וממחיש כי אינו צפוי, כך שלצד בצורת ארוכה מתרחשות סופות אימתניות. במקביל לאלו עלתה המודעות הסביבתית בכל העולם, שבין היתר הביאה להכרה של מוסדות תכנון ויזמים בצרכים הסביבתיים בתכנון פרויקטים. בישראל קיים מחסור גובר במים. כחלק מההתמודדות עם מחסור זה, ניתן לחסוך בהשקייט גינות ולמצוא דרכי השקיה זולות יותר ממים שפירים. כתוצאה מכל אלו, נולדה ההכרה כי מי נגר הינם משאב יקר ערך אשר ניתן להשתותם, לבסס באמצעותם בתי גידול לצמחייה, להגדיל את זמן החלחול ולהעשיר את האקוויפר בצורה טבעית או באמצעות קידוחי החדרה, והכל תוך הקטנת מידות מערכת הניקוז. בשנים האחרונות שולב תכנון שימור נגר בפרויקטי תכנון רבים, אם בשלבים סטטוטוריים ואם בביצוע בפועל.

שימור נגר מסייע להקטנת ספיקות תכן בעת אירועי סופות. תכנון זה מתאים לסופות בהסתברויות ומשכים שונים על פי צרכי התוכנית. באמצעות קידוחי החדרה אשר משולבים עם איגום מתאים, הקטנת מהירויות זרימה והשהיית נגר, ניתן להפחית את הספיקות במערכות התיעול והניקוז, הן בתחום רשויות והן מחוצה להן. התכנון דבק בשיטה הפיזורית, אשר מחלקת את השטח לכמה שיותר אגני משנה ואזורי החדרה ו/או השהייה. התכנון מתבצע תוך ניתוח ייעודי הקרקע השונים ובניית מקדם נגר משוקלל התואם את צרכי אתר התוכנית. כמו כן המבנה הגיאולוגי נבחן לשם הבנת פוטנציאל ההחדרה. במקביל לבחינת החסכון בהקמת מערכות התיעול והניקוז, נוצר ניסיון של שילוב שימור הנגר בביסוס צמחייה תוך חסכון בהשקיה.

במסגרת התכנון יש לבצע שיתוף פעולה בין יועצי התוכנית, אשר ימנו בין היתר אגרונום ויועץ קרקע מוכוון לפוטנציאל החדרת המים לקרקע. כל אלו יסייעו להתאים את התכנון בצורה האופטימלית האפשרית לשימור הנגר. כמו כן יש לתכנן פרטים מתאימים לשילוב בשטחים הציבוריים, איי התנועה בכבישים, ובתכנית המגרשים מבחינה תקונית. כל אלה יביאו בסופו של יום למעטפת אופטימלית וכלכלית, אשר תביא תועלת רבה לסביבה, לתשתיות ולעלויות הקמת מערכת התיעול והניקוז. כפועל יוצא תחול עלייה באיכות החיים של האוכלוסייה החיה בתחום התוכנית ומסביב לה.

נושא שימור מי הנגר הינו נושא בתולי אשר ברבות השנים ימומש בכל שכונה ורחוב חדשים אשר מתוך מתן התוקף לתוכניות מיתאר ותב"עות, יזמים יחויבו לממשן.

נא למלא את הפרטים:

מחלקה	
מוסד	חגמ מהנדסים יועצים ומתכננים (1980) בע"מ
כתובת לדואר	ת.ד 8583 א.ת חדש פולג נתניה 42504
טלפון	054-9755545
פקס	09-8649805
מייל	ziv@hgm-eng.co.il